

— Τότε ; ἐπανελάθεν ἀνυπομόνως.
— Ἐχάθη.
Ὁ Καπελούζος ἐξέβαλε ἀγρίαν ὠρυγίν.
— Ἐχάθη ;
— Ναί, κύριε.
— Ψευδесαι !
— Κυριε !
— Ψευδесαι ! εἶνε ἀδύνατον !
— Σοὶ ὀρκίζομαι . . .
— Ὅχι ! . . . ἀπέθανε ! . . . καὶ δὲν θέλεις νὰ μου τὸ εἰπῇς ! . . .
— Σοὶ ὀρκίζομαι εἰς τὸν Χριστὸν ὅτι ἐχάθη . . . Πιστεύεις τώρα ;
Ὁ Καπελούζος ἐσιώπησεν.
— Ἐχάθη ! εἶπε μετὰ τινα στιγμήν, κυτῶν διὰ τῶν χειρῶν του τὸ μέτωπον, ἐχάθη ! Καὶ δὲν θὰ τὴν ἐπανίδω πλέον ποτέ ! ποτέ ! ποτέ ! . . .
— Κύριε, ἐτόλμησε νὰ εἰπῇ ὁ Κορζύ, θέλεις νὰ μ' ἀκούσῃς ;
— Ναί . . . ναί . . . ὦ ! ἐχάθη ! ὦ ! . . .
Καὶ ἐπκνέπесен ἐπὶ τῆς γῆς, στηρίζας τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν του καὶ προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Κορζύ.
Ἐπεται συνέχεια.

Σ. Τ.

ΣΙΩΠΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΕΙΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΩΡΑΝ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΥΠΟ

FERNAN CAVALLERO

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ε'

Γραμματίον καταλύσεως.

Ὅπως ἀνωτέρω εἶπομεν, τὸ φῶς τοῦ παρόντος αἰῶνος δὲν εἶχεν εἰσχωρήσει ἀκόμη ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ Ἰσπανικῷ χωρίῳ, τῷ γοθικῷ, παλαιῷ χριστιανικῷ, ὑπερ ὅμως ἦτο φαιδρότατον καὶ εἰρηνικώτατον, ἀπήστραπτε δὲ ἐκ τῆς λάμψεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἡλίου. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀρμονιῶν, ἀστίνες θὰ περιγράφωμεν, οὔτε αἱ πολιτικαὶ δημηγορίαι, οὔτε τὰ πατριωτικὰ θούρια ἠκούσθησαν. Οὐδεμίαν ἰδέαν εἶχεν ἀκόμη τῆς ἐκουσίας στρατολογίας, ἥτις σκοπεῖ νὰ πορευθῇ τις εἰς τὸν στρατῶνα, καὶ νὰ ἐνδύθῃ ἐν ἀμπέχονον, οὔτε κατενόει τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐνδύεται τις τὴν στολὴν. Ὅπόση λοιπὸν ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς τῶν ἀπλοῦκων ἀνθρώπων τῆς Κοιλιάδος τῆς Εἰρήνης, ὅτε εἶδον ἐσπέραν τινὰ ὁμίλον ἀνθρώπων, ἀποτελούμενον ἐκ χωρικῶν καὶ στρατιωτῶν, νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ χωρίον καὶ νὰ κραυγάζῃ φρενητιωδῶς : «Ζήτω ἡ Ἐλευθερία !»

Οἱ κάτοικοι τῆς Κοιλιάδος τῆς Εἰρήνης κατεπλάγησαν βλέποντες τὸν ὁμίλον αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ἐνόπλων, κεκονιαμένων, καὶ ἀκούοντες τὴν παράδοξον δι' αὐτοὺς κραυγὴν. Μετ' ὀλίγον διεδόθη ὅτι ἦσαν κατὰδικοι, δραπετεύσαντες ἐκ τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ φυλακῶν, καὶ οἵτινες ἀπαμακρύνοντο εἰς τὰ ὄρη, ψάλλοντες τὴν ἐπανακτηθεῖσαν αὐτῶν ἐλευθερίαν. Ἡ φρι-

κη ὑπῆρξε γενική, ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ πνεύματα καθησύχασαν, μέχρις οὗτο ἤκουσαν τὸν σοδορὸν θόρυβον τοῦ τυμπάνου, καὶ εἶδον κατερχομένους ἐκ τῆς πλευρᾶς βουνοῦ τινος σῶμα στρατιωτῶν, βαδίζόντων ἐν τάξει καὶ δι' ἐρρυθμοῦ βήματος. Ὁρεῖλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ λαὸς ἔχει διὰ τοὺς στρατιώτας, οὔτινες ἐξέρχονται ἐκ τῶν κόλπων του, βυθιστὰν συμπάθειαν, εἰς τὴν ἐνοῦται ὁ θαυμασμός καὶ αἰσθημὰ τι οἴκτου. Θεωροῦσιν αὐτοὺς ὡς θύματα προωρισμένα ἀναμφιβόλως δι' ἱερὰν αἰτίαν, τὴν τῆς θρησκείας, τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας· θὰ ἐλέγομεν δι' τῆς Ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ οὐχὶ τῆς ἀτομικῆς.

Ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ σώματος τούτου τὸ πᾶν ἐξηγήθη. Ἐλέγετο ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ — ἀλλ' οὐδὲν ἐγνώριζον ἐν τῇ Κοιλιάδι τῆς Εἰρήνης — ὅτι ὑπῆρχεν εἰς τὰ ὄρη συμμορία τις φιλοταράχων, καὶ ἐπέμπετο πρὸς καταδιώξιν αὐτῶν στρατιωτικόν τι ἀπόσπασμα, συγκεῖμενον ἐξ ἐθνοφυλάκων καὶ τακτικῶν στρατιωτῶν. Οἱ εἰσελθόντες ἀπετέλουν τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν, ἐπὶ τῇ θορυβωδεστάτῃ δ' αὐτῶν ἀφίξει ἐφοβήθησαν ἐν τῷ χωρίῳ, ἀλλ' ὅτ' ἐν ἐδόθησαν αἱ δέουσαι ἐξηγήσεις πάντες καθησύχασαν.

Τὸ ἀπόσπασμα διετάχθη νὰ διημερεύσῃ ἐν τῇ Κοιλιάδι τῆς Εἰρήνης. Διωκεῖτο πρὸς ἑνὸς λοχαγοῦ, ὅστις διέμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ χήρας τινὸς πλουσίου καὶ ἐντίμου γεωργοῦ. Ἡ χήρα αὕτη εἶχεν υἱόν, ὅστις ἐξηκολούθει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρὸς του, χωρὶς οὐδὲν νὰ μεταβάλλῃ ἐκ τῶν ἀρχῶν ἐκείνων, αἵτινες ἐπλούτισαν τοὺς προγόνους του, καὶ μίαν θυγατέρα δεκαεπταετῇ, ἥτις ἦτο ὁ ἀσπὴρ τῆς σεμνῆς καὶ ἐναρέτου ταύτης οἰκογενείας.

Ὁ λοχαγός, ὁ ὁποῖος ἐκαλεῖτο δὴν Ἀνδρέας Πενάλτα, ἦτο ἀρκετὰ καλοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀλλὰ χαρακτῆρος μελαγχολικοῦ, προξενηθέντος ἐκ τῶν πολλῶν πικριῶν, ἀς τινὰς ἀπῆντησεν ἐν τῷ σταδίῳ του, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἦτο δυστυχῶς σπάνιον κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῶν ταράχων καὶ τῶν ἐπαναστάσεων.

Ἡ γλυκεῖα οὐχ ἦττον ἀτμόσφαιρα τῆς εἰρηνικῆς ταύτης κατοικίας ἐπέδρασεν εὐτυχῶς ἐπὶ τοῦ ἀθύμου τούτου καὶ ὑπερηφάνου πνεύματος. Συνεπάθησεν εἰς τὴν νεανίδα ταύτην, ἥτις ἦτο τὸ εἶδωλον τῆς οἰκογενείας καὶ τὸ καύχημα τοῦ χωρίου, κατεῖχε δὲ ὅλα τὰ θέληττα τῆς νεότητος καὶ τῆς ἀθωότητος, ἠγγυατο δὲ εὐτυχίαν, τὴν ὁποῖαν ὑπόσχεται ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐζωία, ἣν ἐξησφαλίζον τὰ ἀγαθὰ τῆς τύχης. Τὸ τελευταῖον τοῦτο μάλιστα ἔπρεπε νὰ δελεάσῃ στρατιωτικόν, καὶ ἀνθρώπον, ὅστις εἶχε τὴν φιλοδοξίαν νὰ κατέχῃ θέσιν διακεκριμένην καὶ ὁ ὁποῖος ἠμποδίσθη πάντοτε ὑπὸ τῶν περιστάσεων.

Ὁ Πενάλτα μετὰ τὴν λαμπρὰν στρατιωτικὴν στολὴν του — τὸ μόνον ὅπερ κέκτηνται συνήθως οἱ ἀξιωματικοί — καὶ τὸ σεβαστὸν ὕψος του, ὡς ἔλεγον οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου, ἐῖλκυσε τὸν θαυμασμόν ὅλων, πρὸ πάντων δὲ τῶν φιλοξενούντων

αὐτόν. Καθ' ἣν ἡμέραν ὅθεν ἐζήτησε παρὰ τῆς δόνας Μαριάννας τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς Ροζαλίας ἡ καλὴ χήρα δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποκρύψῃ τὴν χαράν της. Ἡ γλυκεῖα νεανίς, βλέπουσα τὴν μητέρα τῆς χαίρουσαν ἐχάσῃ καὶ αὕτη. Οἱ οἰκεῖοι καὶ αἱ γείτονες συνεφώνησαν· ὁ υἱὸς μόνον τῆς χήρας δυσηρεστήθη καὶ ἀντίστη εἰς τὴν γενικὴν αὐτῶν θέλησιν. Ἐζήτησεν εἰς τὴν μητέρα του ὅτι ἡ περιουσία των συνίστατο εἰς κτήματα καὶ πρὸ πάντων εἰς πολυάριθμα ποίμνια, ἅτινα θὰ ἠυδοκίμουν ἐκ τῆς ἐμενον ἡνωμένα, ἀλλ' ἐάν τις τῆς οἰκογενείας ἀπεσύρετο, λαμβάνων τὸ μερίδιόν του, θὰ ἐξημιούντο πάντες. Ἀπέδειξε δι' ἰσχυρῶν ἐπιχειρημάτων ὅτι ἡ ἀδελφὴ του ἔπρεπε νὰ ὑπανδρευθῇ κάποιον τοῦ χωρίου, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ τοῦ τόπου ἐνθα ἀνετράφη καὶ εἰς δὴ προγονικῶς ἔζησαν πάντες εὐτυχεῖς, ἀγαπώμενοι καὶ ὑποληπτόμενοι. Ἀλλ' οὐδὲν τῶν ὀρθῶν τούτων ἐπιχειρημάτων κατῴρωσε νὰ καταπαύσῃ τὰ ὀνειροπολήματα τῆς δόνας Μαριάννας, ἥτις ἐβόλεπε μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὸ λαμπρὸν μέλλον τῆς θυγατρὸς τῆς Ροζαλίας. Ἡ ἐπίμονος ἀντίστασις τοῦ υἱοῦ τῆς εἰς οὐδὲν ἄλλο ὠφέλησεν ἢ εἰς τὸ νὰ ἐρεθίσῃ τὴν καλὴν αὐτὴν γυναῖκα, ἥτις ἔδωκε πέρας εἰς τὴν συζήτησιν λέγουσα τῷ υἱῷ τῆς ὅτι ἀντίσταται διὰ νὰ κατέχῃ αὐτὸς ἀπασαν τὴν περιουσίαν. Παρὰ τὴν ἀδικον αὐτὴν παρατήρησιν, ὁ νέος ἐπέμενε νὰ καταπολεμῇ ἀπροκαλύπτως τὸ συνοικέσιον τῆς ἀδελφῆς του, εἰς τρόπον ὥστε ἡ μήτηρ του, ἐρεθιζομένη ἐκ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ υἱοῦ τῆς καὶ ὠθυμένη ἐκ τῆς προτιμήσεως ἣν εἶχε διὰ τὴν κόρην τῆς, διεκῆρυξεν ὅτι δὲν θὰ χωρισθῇ αὐτῆς καὶ ὅτι θὰ τὴν ἀκολουθήσῃ πανταχοῦ.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς ἀξίας χήρας δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ εἶναι εὐάρεστος τῷ λοχαγῷ, ὅστις τὴν ἀπεδέχθη προθύμως καὶ τὴν ὑπεπλήρην εὐθύμως. Οἱ γυμνοὶ ἐτελέσθησαν μετ' ὀλίγον καὶ ἡ νέα οἰκογένεια ἀνεχώρησε.

Οἱ σύζυγοι ἔζησαν ἐπὶ τὰ ἔτη ἐν εἰρήνῃ, χάρις εἰς τὸν ἀγγελικὸν χαρακτῆρα τῆς μητρὸς καὶ τῆς κόρης· αἵτινες οὐδεμίαν ἀξίωσιν εἶχον, περιοριζόμεναι ἐν τῷ στενῷ οἰκογενειακῷ κύκλῳ. Αἱ δύο αὗται γυναῖκες ἐθαύμαζον μόνον τὸν λοχαγόν, προαχθέντα εἰς ταγματάρχην, καὶ ἐλάτρευσαν τὰ τρία τέκνα, ἅτινα ἐγεννήθησαν ἐκ τοῦ γάμου. Ἐκτὸς τούτου ἦσαν ὀλιγαρκέσταται καὶ ὑπέκυπτον καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ ταγματάρχου Πενάλτα, πρὸ τῆς θελήσεως τοῦ ὁποῖου ἐξεμνηστεύετο ἡ τῶν δύο γυναικῶν.

Θλιβερός κόσμος οὗτος ἐν τῷ ὁποίῳ, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τις κοινωνικὴν τινα θέσιν, ὀρεῖται νὰ τὴν κατακτήσῃ, καὶ διὰ νὰ τὴν διατηρήσῃ ἔχει ἀνάγκην νὰ ὠχυρωθῇ ἐν αὐτῇ ! Ἀσθενὴς καὶ πτωχὴ ἀνθρωπότης, ἥτις ὑποτάσσεται τὸν ἀνθρώπον ὅστις ταπεινοῦται, καὶ δοῦλός τις τὸν αὐθάδη ὅστις ὑπερηφανεύεται ! Τὸ θέαμα αὐτὸ μᾶς δεικνύει τὴν ἀνθρωπίνην μηδαμινότητά μας, καὶ ἐπαρκεῖ ἵνα μᾶς ἀναγκάζῃ νὰ ἐπιθυμῶμεν τὴν ὑπερτάτην δικαιοσύνην, τὴν

ὁποῖαν οὐδεμία λάμπει δύναται νὰ θαμβώσῃ καὶ διὰ τὴν ὁποῖαν οὐδεμία σκοτία εἶναι ἀδιόρατος.

Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ διὰ τὰ δύο αὐτὰς γυναῖκας· ἦσαν μετριόφρονες καὶ παρεδέχοντο πάντα, ταπεινὰ καὶ ὑπεχώρουν εἰς πάντα, ἀγαθαὶ καὶ συνεμορφοῦντο πρὸς πάντα, ἀντὶ δὲ αἱ ἀρεταὶ τῶν αὐτῶν νὰ ἐκτιμηθῶσιν ὡς οἱ πολυτιμότεροι καὶ ἐντελέστεροι μαργαρίται μεταξὺ τῶν γυναικίων κοσμημάτων, δὲν ταῖς ἐχρησίμευσαν ἢ νὰ παρατηρῶσι πόσον ἀδύνατοι καὶ ἀδρανεῖς ἦσαν, καὶ νὰ ἀφοσιωθῶσι πρὸς ἐκεῖνον οὐτινος τὴν ὑπεροψίαν καὶ τὸν δεσποτισμὸν ἡχάριστουτο νὰ σέβωνται.

Ὁ δὲν Ἀνδρέας Πενάλτα, ὅστις ἦτο εἰς ἄκρον φίλαυτος καὶ ἐπεθύμει σφόδρα νὰ ἐκλαμβάνεται ὡς ἄνθρωπος προτερημάτων, μετεχειρίζετο τὴν γυναῖκά του καὶ τὴν πενθεράν του μετὰ προσοχῆς καὶ στοργῆς πρὸ τῶν ξένων, καί, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, ἔκαμνε τὸν *καλὸν πρίγκηπα*, δηλαδὴ κατεδέχετο νὰ κατέλθῃ εὐμενῶς μέχρι τῆς τάξεως ἐκείνων, αἵτινες ἔκλινον πρὸ αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ ζωὴ ἀνελάμβανε τὴν ὑπεροψίαν του, τὰς μεταχειρίζετο μεθ' ὑπερηφανίας καὶ μεθ' ὑπερτάτης περιφρονήσεως.

Αἱ ἀδεξιότητες ἢ αἱ ἀνοησίαι, ἃς ἡ Ροζαλία διέπραττεν ἐν ταῖς ἐπισκέψεσι, τὸν ἐκίνουν εἰς ἀγανάκτησιν. Εἶναι εὐκολὸν νὰ ἐννοήσῃ τις ὅτι ἡ πτωχὴ νεαρὰ γυνή, ἀνατραφεῖσα εἰς χωρίον, οὐδὲν ἐγνώριζεν ἐκ τῶν ἔξεων καὶ τῶν τρόπων τῶν πόλεων, οὔτε ἐνεδύετο μετὰ κομψότητος, οὔτε ἔμενε τρεῖς ἢ ἑξ ὥρας ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ καλλωπισμοῦ. Δὲν ἔψαλλε, δὲν ἐχόρευε, δὲν ἔπαιζε κλειδοκύμβαλον καὶ ἡ ἄφρων φιλαυτία τοῦ συζύγου της, προσβαλλομένη δι' ὅλα αὐτὰ, διετύπωσε, διὰ νὰ ἀποδεικνύῃ τὴν δυσθυμίαν του, φράσιν τινά, δι' ἧς προσέβαλε καὶ ἐταπείνου τὴν πτωχὴν σύζυγόν του· τῇ ἐπαναλαμβάναν ἀκαταπαύστως: *Δὲν ἔχεις τίποτε!*

Ὑπάρχουσι δύο πράγματα ἐναντίον τῶν ὁποίων ὁ ἄδικος καὶ κακόβουλος δεσποτισμὸς οὐδὲν ἰσχύει· ὁ σιδηρὸς, ὅστις ἀνθίσταται πάντοτε, ἰσοδυναμεῖ τῷ βρούλῳ ὅπερ ὑποχωρεῖ ἀκαταπαύστως. Ἐνεκα τούτου ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ ὑπῆρχε πάντοτε ἐντελής εἰρήνη· καθ' ὅσον ὁ δεσποτισμὸς ὅστις τὴν διηύθυνε δὲν συνήντα ἢ βρούλα εὐκαμπτα καὶ ἀσθενή. Ἡ θέλησις τοῦ δεσπότη διήρχετο ἐπὶ τῆς οἰκογενείας αὐτῆς ὡς ἡ θύελλα ἐπὶ παιδιᾶς ἀδένδρου. Ἡ παιδιάς αὕτη οὔτε ἄγονος οὔτε ἐρημος ἦτο, ἀλλὰ κεκαλυμμένη διὰ γλυκειᾶς καὶ δροσερᾶς χλόης.

Γ

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν αἱ σχέσεις τῆς δόνα Μαρίας μετὰ τοῦ υἱοῦ της ἐδεινούοντο καθ' ἐκάστην. Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ εὐπειθὴς πάντοτε πρὸς τὸν γαμβρόν της, δὲν παρεδέχετο τοὺς λογαριασμοὺς ἃς τῇ ἐπεμπεν ὁ υἱὸς της, ὅστις ἐξηκολούθησε νὰ διαχειρίζεται τὴν τῆς μητρὸς του περιουσίαν, ἥτις ἔμενε ἡνωμένη μετὰ τῆς

ιδιότητος του. Συμμορφούμενη ὅθεν τῇ γνώμῃ καὶ ταῖς συμβουλαῖς τοῦ δὲν Ἀνδρέα, ἀπεφάσισε, κατόπι μεγάλης ἐριδός, νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ μεριδίον της. Τοῦτο ἐγένετο ὀλίγον μετὰ τὴν εἰς τὴν πόλιν Μ... ἀφίξιν τῆς οἰκογενείας. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἡχάριστος πάντας, καὶ ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἀνεκουφίσθη μεγάλως, ἐλπίζουσα ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ παρουσιαζέτο αἰτία τις δυσαρρεσκείας μεταξὺ αὐτῆς, τοῦ υἱοῦ της καὶ τοῦ γαμβροῦ της.

Πρῶτον τινα μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς γράϊας ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ὑπάλληλός τις τοῦ συμβολαιογράφου καὶ πληρεξουσίου τοῦ υἱοῦ της, παρουσιάσθη πρὸς τὴν ἀγαθὴν γυναῖκα κομίζων αὐτῇ μεγάλην χρηματικὴν ποσότητα, τὴν τελευταίαν δόσιν τῆς ἐκποιηθείσης κτηματικῆς περιουσίας της. Ἡ δόνα Μαρίας εἶδε τὴν ἀπαιτούμενην ἐξόφλησιν καὶ καθήσασα πλησίον τῆς θυγατρὸς της ἐξέφραζε τὴν χαρὰν της διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἔκβασιν τῆς ὑποθέσεως, ὅτε εἰσῆλθεν ὁ πρωτότοκος τῶν ἐγγόνων της ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ σχολείου. Τὸ παιδίον, παιδρόν, ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του τὸ τετράδιον τῆς καλλιγραφίας του ἵνα τὸ δεῖξῃ εἰς τὴν μάμμην του. Αὕτη ἔλαβεν αὐτὸ μετὰ προθυμίας καὶ εὐχαριστήσεως, τὴν ὁποῖαν διήγειρεν εἰς αὐτὴν πᾶν ὅτι ἔπραττον οἱ ἐγγονοὶ της, καὶ ἀνέγνωσε τὸ ὡς δεῖγμα γραφῆς ἐντυπὸν ἀξίωμα ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ, ὅπερ ἐπανελαμβάνετο εἰς ἐκάστην γραμμὴν ἀντιγεγραμμένον παρὰ τοῦ παιδίου: *Μὴ μεριμνᾷς διὰ τὴν αὐρίον, δὲν εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν ἴδῃς.*

Ἡ Μαρίας διεξῆλθε τὰς γραμμάς πάσας ἐπιδοκιμαζούσα, καὶ εἶπεν εἰς τὸ παιδίον:

— Μικρὲ μου Ἀνδρέα, ἐπαναλαμβάνεις τὸ αὐτὸ πρᾶγμα.

— Ναί, μάμμη, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, ὅλαι αἱ γραμμαὶ λέγουσι τὸ αὐτὸ ὡς τὸ παραδειγμα, ἐκτὸς τῆς τελευταίας.

Ἡ μάμμη ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἀνέγνωσε: *Ἐγράφη παρὰ τοῦ Ἀνδρέα Πενάλτα, τῇ 20 Μαρτίου 1840.*

— Τέκνον μου, εἶπεν ἡ Μαρίας, σήμερον δὲν ἔχομεν 20 τοῦ μηνός, ἀλλὰ 19, τοῦ ἁγίου Προκοπίου.

Τὸ παιδίον ἤρξατο νὰ γελάει καὶ ἀπεκρίθη:

— Ἐχεις δίκαιον, ἔκαμα λάθος, ἀλλὰ δὲν βλάπτει. Ἄ: ὑποθέσωμεν ὅτι ἐγράφη αὐρίον.

— Λησμονεῖς τόσον ταχέως τὰ ἀποφθέγματα τὰ ὁποῖα γράφεις; ἀπεκρίθη ἡ μάμμη του. Δὲν ἔγραψες:

«*Μὴ μεριμνᾷς διὰ τὴν αὐρίον δὲν εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν ἴδῃς.*»

— Καλὰ, θὰ τὸ διορθώσω, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, ὅπερ ἔλαβε τὸ τετράδιον καὶ ἀπῆλθε τρέχων. Μετ' ὀλίγον δὲ ἐπέστρεψε καὶ τὸ ἔδειξεν εἰς τὴν μάμμην του.

— Τέκνον μου, ἀνέκραξε πάραυτα ἡ γράϊα, διατί τὸ ἐδιόρθωσες δι' ἐρυθρᾶς μελάνης; Θεέ μου! Νομίζει τις ὅτι ἔγραψες τὴν ἡμερομηνίαν δι' αἵματος!

— Ἡ ἐρυθρὰ μελάνη ἦτο ἐν τῷ γρα-

φεῖω τοῦ πατρός μου καὶ ἦτο ὠραιοτάτη, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον.

— Καὶ ἐγὼ τὴν εὐρίσκω ἀσχημοτάτην, εἶπεν ἡ μήτηρ· διότι διακρίνεται πολὺ ἡ διόρθωσις. Σχίσε το, παιδί μου, καὶ αὐρίον, ἂν θέλῃ ὁ Θεός, θὰ γράψῃς ἄλλην σελίδα διὰ τὴν μάμμην σου.

— Ὁρί, ὀχι, εἶπεν αὕτη, Αὐτὴν ἔγραψες δι' ἐμέ, καὶ με διδάσχεις καλὸν καὶ ἅγιον μάθημα δι' αὐτῆς, ὅτι ὀφείλομεν δηλαδὴ πάντοτε νὰ ἡμεθα ἔτοιμοι διὰ τὸν θάνατον, ὅστις μᾶς φέρει πρὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ ὑπερτάτου κριτοῦ τῶν ψυχῶν. Θέλω νὰ τὴν φυλάξω ὡς προσφιλεῖ ἀνάμνησιν καὶ ὡς καλὴν συμβουλὴν. Ἀκουσε, προσέθεσε λαμβάνουσα ἐκ τῆς τραπέζης δρᾶκα χρυσῶν νομισμάτων, εἶμαι τόσον εὐχάριστημένη διὰ τὴν ἐπιμέλειάν σου καὶ δι' αὐτὴν τὴν σελίδα ἡ ὁποία μοι τὸ ἀποδεικνύει, ὥστε σοι προορίζω τὸ χρηματικὸν αὐτὸ ποσόν, τὸ ὅποῖον θὰ σοὶ ἀνῆκε μετὰ τὸν θάνατόν μου. Καὶ διὰ νὰ τὸ γνωρίζωσι θὰ γράψω τὴν θέλησίν μου εἰς τὸ τέλος τῆς σελίδος αὐτῆς καὶ θὰ τυλίξω τὸν χρυσὸν αὐτὸν ἐν αὐτῇ.

Ἡ καλὴ γυνὴ ἔλαβε τὴν γραφίδα δι' ἧς εἶχε κάμει τὴν ἐξόφλησιν, καὶ ἔγραψεν εἰς τὸ τέλος τῆς σελίδος ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου: *Ἡ Μαρίας Περὲξ ἀφίνει τῷ πρωτότῳ ἐγγόνῳ της τὴν ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ χρηματικὴν ποσότητα ὡς ἀνάμνησιν.*

Μετὰ ταῦτα περιετύλιξε τὰ χρυσὰ νομίσματα διὰ τοῦ χάρτου, τὰ ἐναπέθεσε μετὰ τῶν ἄλλων εἰς κιβωτιδίον τι ὅπερ ἔκλεισε καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Ἦτο ἡ αὕτη ἐκείνη νύξ καθ' ἣν διεπράχθη ἐπὶ τῆς πτωχῆς γυναικὸς ἡ φρικτὴ δολοφονία, τὴν ὁποῖαν ἀναφέραμεν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος διηγήματος. Διηγῆθημεν τὴν θλίψιν τὴν ὁποῖαν προὔξεν ἡ καταστροφὴ αὕτη εἰς τὴν πτωχὴν Ροζαλίαν καὶ τὴν βαθεῖαν ἐντύπωσιν τὴν ὁποῖαν ἠσθάνθη ὁ σύζυγος, ὅστις ἀναμφιβόλως μετενόησε τότε διὰ τὴν πικρὰν ζωὴν ἣν παρεῖχεν εἰς τὸ πτωχὸν ἐκεῖνο θῦμα.

Τὴν δολοφονίαν ἐπηκολούθησεν ἡ σημαντικὴ κλοπὴ τῶν χρημάτων τῆς γράϊας ὅπερ ἐπέφερε τὴν ἐλάττωσιν τῆς περιουσίας τῆς οἰκογενείας. Οὐδὲν ἡδυνήθησαν νὰ ἐκνεύρωσι· τὸ μυστήριον δὲ ὅπερ περιέβαλε τὸ τόλμημα ἐκεῖνο, μεθ' ὅλας τὰς ἀνακρίσεις καὶ ἐρεῦνας, ἔσχεν ἀποτέλεσμα τὴν μετοίκησιν τῆς οἰκογενείας, ὅπερ ἤδη εἴπομεν, καὶ τὴν ὁποῖαν ἐξήτησε πρῶτος ὁ Ἀνδρέας Πενάλτα.

Ἐπεται τὸ τέλος.

Τρίγκουλος

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

— Καὶ τώρα, ἐξηκολούθησεν ὁ Κουέλος, στρεφόμεθα πρὸς ὑμᾶς, ὅπως σᾶς ἐπαναλάβωμεν· σῶτατέ μας, Μεγαλειότατε,